

РЕВОЛЮЦИЯ НА
ПОЛОВЕТЕ

МИР В
ШРИ ЛАНКА

ТЪРГОВИЯ
С КОЖИ

NATIONAL GEOGRAPHIC

БЪЛГАРИЯ

МАСОНИ

ТАЙНИЯТ КОД
В БЪЛГАРСКАТА ИСТОРИЯ

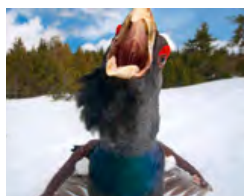
СЪДЪРЖАНИЕ

ЯНУАРИ 2017 Г. • БР. 1 (135) • ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА НАЦИОНАЛНОТО ГЕОГРАФСКО ДРУЖЕСТВО

РУБРИКИ

ГЛОБУС

Цветен ког
Играчки според пола
Глухар в атака

Спасеният резерват

БОГАТСТВОТА НА БЪЛГАРИЯ

Асеновата крепост

ПЪРВИЧНИ ИНСТИНКТИ

На корицата За масоните Всевиждащото око символизира всепроникващата мъдрост и бдителност на Великия Архитект на Вселената. То е изобразено и в много български православни църкви.
Снимка: Георги Кожухаров

СТАТИИ

18 | СЪДБА ЛИ Е ПОЛЪТ

Половата идентичност не винаги и не задължително съответства на биологичния пол. Манди (долу) се идентифицира като фа'афифин – третия пол в Самоа.

Текст: Робин Маранц Хениг Снимки: Лин Джонсън

44 | МАСОНИТЕ

Масонството има последователи по целия свят и у нас – от епохата на Раковски до днес.

Текст: Даниела Арнаудова
Снимки: Георги Кожухаров

56 | КОЖЕН СВЯТ

Животинската кожа отново е на мода насред кампания за хуманно отношение към животните.

Текст: Ричард Кониф
Снимки: Паоло Маркети

74 | КРЕХЪК МИР

Седем години след жестоката гражданска война Шри Ланка осъзнава разmera на последиците.

Текст: Робърт Дрейпър
Снимки: Ейми Витале

96 | ФОТО СВИДЕТЕЛСТВО | СНЕЖНИ МАКАЦИ

Кое прави толкова прочути японските „снежни маймуни“.

Текст и снимки: Ясър Душт

104 | ФОТО СВИДЕТЕЛСТВО | ОТДАДЕНИ НА БОГ

Зад стените на манастира монахините се молят, работят и... играят волейбол.

Текст и снимки: Марсела Табоада

A person is sitting on a bed, using a laptop. The laptop has several colorful stickers on it. The person is wearing a black and white floral patterned top. The background shows a white headboard and a bed with white and yellow patterned bedding. The lighting is warm and soft.

Съдба ли е ПОЛЪТ

Половата идентичност е непрекъснато променящ се пейзаж. Може ли науката да ни помогне да се ориентираме в него?

Когато близнаците от Масачусетс Кейлъб (вляво) и Еми (вдясно) Смит се родили през 1998 г., било трудно да ги различат. Днес Еми казва: „Когато станехме на 12, не се чувствах като момче, но не знаех, че е възможно да бъда момиче.“ На 17 години Еми се заявила като трансгендър и наскоро преминала пред потвърждаваща пола операция. Тя омаловажава значението ѝ: „Преди операцията не бях по-малко момиче и днес не съм станала повече такава.“

Тя винаги се е чувствала повече момче,

отколкото момиче. Още от малка, Е., както тя предпочита да бъде наричана в тази история, мразела да носи рокли, харесвала баскетбол, скейтборд, видеоигри. Когато се срещнахме през май в Ню Йорк на годишно представление на нейния гимназиален отбор по публична реч, Е. беше облечена в костюм по поръчка „Брукс Брадърс“ и папийонка от богатата си колекция.

По-късно същата вечер Е. се опита да потърси точното наименование на своята полова идентичност. „Трансджендър“ не ѝ прилягало съвсем, каза ми тя. Първо, защото все още използваше рожденото си име и все още предпочиташе да я наричат „тя“. И докато други трансджендър деца често говорят за това как винаги са знаели, че са родени в „погрешното“ тяло, тя каза: „Просто мисля, че трябва да направя промени в тялото, което имам, за да го усещам като тялото, което искам да бъде.“ Тя имаше предвид тяло, което няма месечен цикъл и бюст, с по-подчертани лицеви черти и „рижа брада“. Това прави ли Е. трансджендър? Момиче, което е, както се изразява тя, шантаво андрогинно? Или просто човек, който отхвърля изцяло капана на традиционните полови роли? Е. поставя под въпрос своята полова идентичност, вместо просто да приеме хобитата си и избора си на гардероб като прояви на „мъжкарана“, защото напоследък говорим толкова много за трансджендър проблемите. Тези дискусии доведоха до по-точно преброяване на трансджендър американците, като само за десетилетие възрастните, които официално се заявяват като трансджендър в националните преброявания, са се удвоили; има увеличение на броя на хората, които изобщо не се определят по полов признак – многобройна категория, което преди едно

Обличането на костюм за завършването на осми клас било ранна стъпка от пътешествието на Рей Крейг към това да бъде „транссексуално момче“, въпреки че решил да изчака да завърши средното си образование в щата Ню Йорк, за да обяви публично ориентацията си. Сега всички го наричат с мъжки местоимения. Бащата на Рей не бил изненадан да научи, че Рей се идентифицира както момче, но не бил сигурен дали „това ще е фаза, която ще продължи 6 седмици, 4 години или пък ще е нещо постоянно“. Следващата стъпка е да помисли за хормони, блокиращи пубертета.

Карлос, на 12 години, държи своя снимка като момиче. Той принадлежи към малка група деца, родени в Доминиканската република, с ензимен дефицит. При раждането им гениталиите им изглеждат женски, а после, с прилива на тестостерон в началото на пубертета те развиват мъжки гениталии и съзряват като мъже. Чичо му казва, че „Карлос просто е открил своя собствен ритъм“.

около осмата седмица от вътреутробното развитие ензим в мъжките ембриони превръща тестостерона в мощния хормон ДХТ. В присъствието на ДХТ ембрионалната структура, наречена туберкул, израства в penis, а когато липсва, туберкулът се превръща в клитор. Императо-Макгинли открила, че на ембрионите с това нарушение им липсва ензимът, който превръща тестостерона в ДХТ, затова се раждат с гениталии, които изглеждат женски. Отглеждат ги като момичета.

Но втората фаза на възмъжаването, която се случва през пубертета, не изисква наличието на ДХТ, а само на високи нива тестостерон. Те преживяват тестостеронен прилив на около 12-годишна възраст, както е при повечето момчета, и претърпяват промените, които ще ги превърнат в мъже (въпреки че обикновено са стерилни). В техния случай това, което отначало е изглеждало като клитор, се превръща в penis.

Когато Императо-Макгинли за пръв път отишла в Доминиканската република, каза ми тя, новоизлюпените мъже изглеждали подозрително на останалите и трябвало да се доказват по-категорично от другите момчета, преди да ги приемат като истински мъже. Днес тези деца обикновено се разпознават още при раждането. Но въпреки това често ги отглеждат като момичета.

ПОЛЪТ Е АМАЛГАМА от няколко елемента: хромозоми (въпросните X и Y), анатомия (вътрешни полови органи и външни гениталии), хормони (относителни нива на тестостерон и естроген), психология (самоопределяне на половата идентичност) и култура (социално дефинирано поведение на всеки пол). А понякога хора, които са родени с хромозомите и гениталиите на единия пол, разбират, че са трансджендър, което означава, че имат вътрешна полова идентичност, която съвпада с противоположния пол – или дори понякога с

него един от двата пола или изобщо с никакъв пол.

Докато трансджендър въпросите започват да присъстват в ежедневните новини, учените правят свои собствени крачки, като прилагат разнообразни перспективи, за да изследват какво всъщност означава да си трансджендър.

Според термините на биологията някои учени считат, че това може да бъде проследено до нарушения в ритъма на вътреутробното развитие. „Половото диференциране на гениталиите се случва през първите два месеца от бременността – пише Дик Суаб, изследовател в Холандския институт по неврология в Амстердам, – а половото диференциране в мозъка започва през втората половина на бременността.“ Така с разлика от няколко седмици гениталиите и мозъкът попадат в утробата в различна среда от „хормони, хранителни вещества, лекарства и други химически субстанции“, които влияят върху половата диференциация.

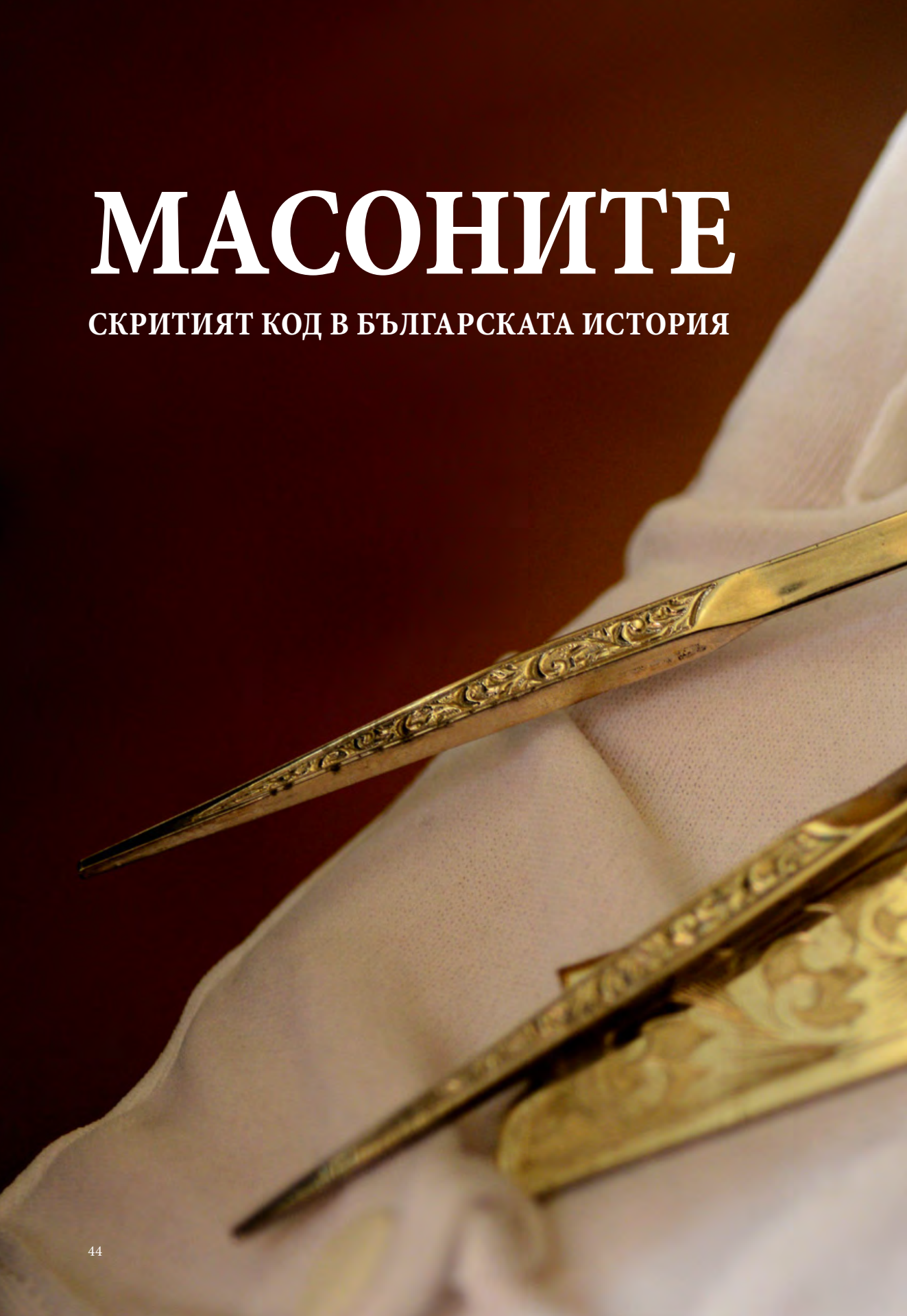
Това не означава, че съществува такава нещо като строго определен „мъжки“ и „женски“ мозък. Но поне няколко мозъчни характеристики, като например плътността на мозъчното вещество или размера на хипоталамуса, наистина се различават при двата пола. Излиза, че мозъкът на трансджендър хората може да прилича повече на мозъка на пола, към който сами се идентифицират, отколкото на рождения им пол.

При тези изследвания има няколко проблема. Те често са с малък мащаб и включват само 5–6 трансджендър индивида. А понякога включват хора, които вече са започнали да приемат хормони за преминаване към другия пол, което означава, че наблюдаваните мозъчни разлики може да са резултат от, а не обяснение за трансджендър идентичността на индивида.

И все пак едно откритие в трансджендър изследванията е устойчиво: връзката между

МАСОНИТЕ

СКРИТИЯТ КОД В БЪЛГАРСКАТА ИСТОРИЯ

От оперативните зидари масоните заимстват редица инструменти, на които придават символично значение. Пергелът е свързан със сътворението на света и с вечния кръг, а правият ъгъл учи на морал в отношенията.

Основателите на бургаската
ложа „Св. Климент Охридски“,
заснети в деня на създаване-
то ѝ, 8 май 1929 г. Братята са
без регалии. На гърба на
фотографията те са
поставили подписите си.

СИМКА: WWW.LOSTBULGARIA.COM

Текст: Даниела Арnaudова

Снимки: Георги Кожухаров

Обгърнато от мъглите на времето, братството на масоните пази своите тайни и до днес. Църквата го заклемява като еретично, опонентите му приписват заговори за установяване за нов световен ред. Какво е всъщност масонството – богаташки клуб, организация на конспиратори, окултен орден... или най-старото демократично общество? Едва ли съществува еднозначен отговор на този въпрос. Едно е сигурно – то има своите последователи по целия свят. Видни българи като Георги Раковски, Захарий Стоянов и екзарх Стефан също са били масони.

И У НАС, И ПО СВЕТА масонството не е еднородна маса, управлявана от единен център. Днес в страната ни са известни масонските Обединена Велика ложа на България, Велика Ложа на Старите, Свободни и Приети Зидари в България и Велика ложа на Стария Приет Шотландски Ритуал в България. Има и български ложи, нечленуващи в изброените велики такива. Всяка от тях има своите основания да претендира за легитимност, регулярност и признание от масонски структури по света. Всяка от тях представя и някакви доказателства за легитимността си, позовавайки се на историческите си корени. Макар принципно само мъже да могат да стават масони, някои българи членуват в смесени и дори в женски ложи. За Ложа майка на всички регулярни ложи по света се счита Великата ложа на Англия, водеща началото си от далечната 1717 г.

„Регулярното масонство е светско общество на свободни мъже с добро име, които вярват в Бог Творец. Наричаме го Велик архитект на Вселената“ – обяснява Великият майстор Иван Сариев. Този енергичен мъж сплотява масоните в Обединената Велика ложа на България. Самите ложи са мястото, където посветените се обучават в мистериите на братството. „Тук политически убеждения, националност, религия или раса нямат значение“ – твърди Сариев. Ложата учи масоните да бъдат граждани с висок морал, да се самоусъвършенстват като личности, издигайки се последователно в степените на посвещение: чирак, калфа и майстор. В книгата си

20 февруари 1807 г.
– Консултът на Вигин Мериаж първи съобщава в писмо за българска ложа в града.

27 ноември 1917 г. – Инсталирана е Велика символична ложа на България, в чийто състав влизат трите ложи – „Заря“, „Зора“ и „Светлина“. Девизът ѝ е „Любов, истина, труг“.

26 февруари 1880 г.
– В Русе е основана „Балканска звезда“ – първата официална масонска ложа у нас.

5 декември 1992 г. – Великата ложа на Югославия (ВЛЮ) инсталира първата регулярна Велика ложа на България.

Съединените щати. Идеологическият стълб на американската революция Бенджамин Франклин е Велик майстор на ложата в Пенсилвания. Масон е също френският маркиз Жозеф дьо Ла Файет, дясна ръка на Вашингтон по време на войната за независимост, взел по-късно дейно участие във Френската революция. Впрочем популярният девиз на Френската революция „Свобода, равенство, братство“ е масонско лого.

ПОСТЕПЕННО СВОБОДНОТО ЗИДАРСТВО обхваща цяла Европа. На българска територия – по онова време част от Османската империя – идеите му проникват преди около два века. Първият официално известен български масон е архимандрит Ефрем, който е посветен в ложа „Овидий“ в град Кишинев през 1820 г.

През 2013 г. колекционерът на антики адвокат Христо Раев от Варна открива неизвестен ръкопис на идеолога на българската националноосвободителна революция Георги Раковски. Старият тефтер с кожена подвързия съдържа съчиненията „Разсъждения върху франкмасонската същност за човешчина“ и „Ценностите на живота“. Ясно се вижда подписът на Раковски. Текстът е оформен в типичния за революционера стил – смесица от френски изрази, русизми и котленско наречие. „Раковски го е писал през май 1866 г. в Одеса, когато вече е тежко болен. Това е лебедовата му песен, неговото завещание към поколенията“ – споделя Раев. Той дарява тефтера на Регионалния

Данаил Николов (1827–1898 г.) (вляво), по-известен под псевдонима Иван Вегър, е основател на българското регулярно масонство. Генерал Александър Протогеров (1867–1928 г.) (вдясно) – революционер, офицер и Велик майстор на Великата символична ложа на България.

исторически музей в Шумен с призива: „Нека учените установят всички факти“. Специалистите го посрещат скептично, но според адвокатата това е първото конкретно признание от страна на Раковски, че е масон.

Откъде идва връзката на революционера с братството? След Браилските бунтове от 1842 г. осъденият на смърт от румънските власти Георги Раковски бяга в Марсилия. Там среща италианския философ и политически активист Джузепе Мацини, за когото се смята, че е бил масон. Създадената от Мацини организация „Млада Италия“ се бори за независимостта на управляваната от австрийците негова родина. Идеята, която подкрепя италианският демократ, е, че Френската революция е допринесла за индивидуалните свободи в Европа, ала, за да постигнат национална свобода, народите се нуждаят от нова революция. Мацини вярва, че в по-далечно бъдеще Европа би могла да се превърне във федерация, управлявана от общо федерално събрание. За това работи упорито за създаването на организации в редица европейски държави, чиито имена говорят сами по себе си: „Млада Европа“, „Млада Германия“, „Млада Швейцария“, „Млада Полша“.

Степан Ерамян води ритуал в ложа „Филипополис“. Според пловдивския Майстор символиката на ритуала напомня, че смисълът на масонството е в личностното усъвършенстване, водещо до усъвършенстване и на обществото.

A photograph of a white piglet in a wire cage. The piglet is curled up, and its body is visible through the metal grid. The cage is made of dark, rusty metal bars. The background is slightly blurred, showing other cages and a bright light source, possibly a window or skylight, at the top right. The overall tone is somber and industrial.

Отново на мода

Дизайнерите,
хип-хоп звездите
и новобогаташите
приемат възторжено
животинската кожа
насред кампания за
хуманно отношение
към животните в плен

Във ферма в Полша норка се свива в телена клетка, където ще прекара целия си живот – от 6 до 8 месеца. Някои производители на кожа, по-конкретно в Европа, се придържат към строги нови стандарти, които целят да подобрят условията за норките и други търсени заради красотата на кожата им животни.

Текст: Ричард Кониф

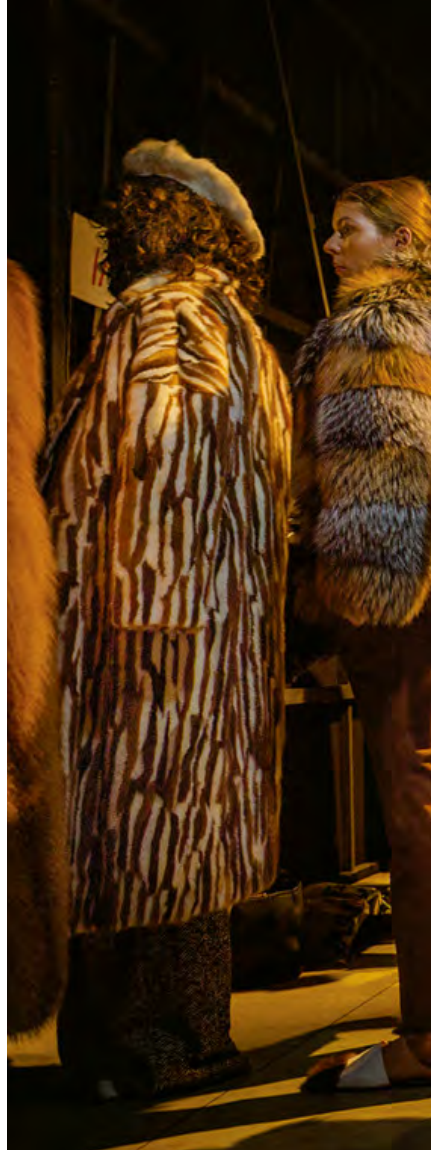
Снимки: Паоло Маркети

Беше вкочаняващ северен студ под безоблачно небе в средата на февруари, а слънцето искреше в пресния сняг. Пристъпвахме по мочурище, замръзнало на дълбочина повече от 20 см. Чувствахме се, все едно се бяхме върнали в самото начало на търговията с кожи, някъде далеч, преди много време.

Бил Мачковски, трапер с 60-годишен опит, предимно в северната част на Мейн, посочи няколко клонки от елша, стърчащи от леда. Бобрите започват да събират клони от топола при първите студове, обясни той, а после натрупват отгоре негодната за ядене елша, за да потопи тополата под леда, където те могат да я ядат през зимата. Той започна да пробива леда с метален прът, а после ми го подаде, за да опитам. „Усещаш ли колко твърдо е дъното на пътеката?“ Каза, че е утъпкано от минаващите бобри.

Докаато пробиваше леда на друго място, Мачковски каза: „Чу ли тези въздушни мехурчета?“ Той разшири дупката и започна да тегли, докато едно странно метално съоръжение не излезе на тъмната повърхност. Беше капан, шракнал плътно около врата на огромен бобър. Мачковски изчисли, че кожата му ще струва не повече от 25 долара, но по целия път към къщи на лицето му личеше доволното изражение на хиляди поколения успешни ловци и трапери.

В ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ ОБАЧЕ тревогите относно убиването изглежда вече не са чак такъв проблем. Топмодели, които някога позираха с призови от рода: „По-скоро ще ходя гола, отколкото да нося кожа“, започнаха да дефилират

с кожени дрехи. Модни дизайнери, които се „бояха да я докоснат“ преди 15–20 години, също „преодоляха табуто“, казва Дан Мълън, фермер от Нова Скотия, развъждащ норки. Много участници в търговията с кожи сега с готовност признават, че активистите, които протестирали толкова шумно, имали право: фермерите не осигурявали изрядни стандарти на грижа за животните си. Но добавят, че браншът се е променил, въпреки че активистите оспорват това. Във всеки случай днес много хора вече смятат носенето на кожа за въпрос на индивидуален избор.

Фермите за кожи доминират в бранша и продукцията им се е увеличила над два пъти от 90-те насам – до близо 100 млн. кожи миналата година, предимно от норки и малко от

често се хвалят с реформите, които са им били наложени от старите им опоненти.

Норките на Мълън бяха изненадващо едри и здрави на вид – два пъти по-тежки от дивите си посестрими, с широки, любопитни личици. Те, разбира се, бяха обречени. Бях дошъл да видя как ги убиват. Работниците във фермата, с оксигенистки ръкавици срещу ухапванията, минаваха от клетка на клетка, вдигайки всяко животно за основата на опашката. Някои от животните пищяха в знак на протест, но повечето изглежда бяха свикнали да ги пипат, до момента, в който тупваха, като пакети в почтенска кутия, през летящите врати на кутията с въглероден оксид, където ги убиваха. До минута изпадаха в безсъзнание, а до няколко минути вече бяха мъртви.

Тази ферма в Колумбия произвежда над 40 000 каймана годишно, като местни животните от един аквариум в груг, докато растат. Убиват ги, когато достигнат малко над метър дължина, защото започват да се бият за територия и по кожата им остават белези.

„Ако видиш как убиват други видове животни – каза Мълън, – щеше да разбереш как обикновено ги вземат от дома им, карат ги с камиони на стотици километри до скотобойната и е кърваво и ужасяващо. Това е най-хуманната форма за убиване на животни, която съществува.“ На следващия ден посетихме завод за обработка, където машини одираха кожата от всеки труп и я сваляха нацяло, като тениска.

Луксозни чанти, погредени като свещени предмети, привличат вниманието на посетител в шоурума на „Бианки и Нарди“. Тази 70-годишна фирма има две фабрики във Флоренция, които произвеждат ок. 80 000 чанти годишно от кожа на щраус, крокодил, гущер, питон и други.

от около 300 ферми, били те добри или лоши, могат да се окажат заедно в една и съща партида. Това е проблем за всяка дизайнерска марка, която иска да увери клиентите си, че разчита на хуманни и устойчиви методи. Европейската кожарска индустрия казва, че работи за разрешаването на този проблем, но новата ѝ програма „УелФър“ първо трябва да инспектира и оцени хиляди ферми.

Когато посетих ферма за норки в Дания заедно със Стен Хенрик Мюлер – агроном от Орхуския университет, който помага за разработването на протокола, инспекцията беше стряскащо подробна. При едно посещение от „УелФър“ са нужни около 6 часа, за да се инспектират 120 клетки по 22 показателя. „Надявам се да не намерим фермери от най-лошата категория“ – предпазливо се обади собственикът, а Мюлер отвърна: „Надявам се да намерим, защото, ако системата не прави разлика между фермерите, значи не върши работа.“

А дали хората, които купуват кожа, всъщност ги е грижа какво става във фермите? „Ще получиш много различен отговор в зависимост от това дали ще попиташ в Шанхай и в Цюрих – казва Тейг Педерсен, председател на

Крехък мир

Седем години след края на бруталната гражданска война Шри Ланка започва да си дава сметка за последствията: хиляди без дом и хиляди безследно изчезнали

Гвардейци свалят националното знаме в „Гале Фас Грийн“, популярен парк в Коломбо. В най-големия град в страната почти няма следи от 26-годишния конфликт, разделящ синхали и тамили.

Текст: Робърт Дрейгър

Снимки: Ейми Витале

Снимката в ръката на младата жена е едва колкото пощенска марка. Но това е единствената фотография на мъжа ѝ, която успяла да открие тук, в дома на родителите си. Те не одобрили техния брак, тъй като той бил прост рибар от крайбрежното градче Манар, а пък нейното семейство са кореняци от Джафна, столица на Северната провинция на Шри Ланка. Както показва снимката, съпругът ѝ – тамил като нея самата – има жизнерадостно и уверено лице. Докато гледат мъничкото изображение на мъжа, изчезнал преди цяло десетилетие, тъмнокафявите ѝ очи засияват и тя се отдава на спомени.

Влюбили се в бежански лагер в Южна Индия през 1999 г., когато била на 17. И двамата били избягали от ожесточената гражданска война в Шри Ланка, в която едни срещу други се изправили армията, контролирана от синхалското мнозинство, и тамилските бунтовници. Тя избягала от Джафна заедно със семейството си, прескачайки трупове на съседите, докато от небето се сипели бомбите на военните. Той напуснал Манар, след като видял как офицер от армията застрелял най-малката му сестра в дома им. Оженили се под изпепеляващия поглед на майка ѝ.

През 2002 г. се върнали в Манар, където той можел да изкара лодката и мрежите в морето. Родило им се момче, а после и момиче. За да допълни скромните си доходи, той продавал туби с бензин на бойците от тамилската съпротива. Според нея тази практика, разпространена сред мъжете тамили в Манар, не била особено опасна. Затова не обърнала внимание, когато той ѝ казал: „Ако някога ми се случи нещо, не се опитвай да ме търсиш – върни се при майка си“ – чак до 27 декември 2006 г.,

когато той излязъл с мотора си и не се върнал нито същата вечер, нито през следващите дни.

Покрай босите ѝ крака се щура петел. Събудена от унеса си, жената на рибаря оставя снимката и отново се захваща да готви заедно с другите жени в паянтовата, сумрачна къща. Днес семейство се е събрало на помен за майка ѝ, починала внезапно преди месец от рак на стомаха. Един от братята ѝ отсъства, защото е в Париж – нелегално и без работа. Шриланкийските военни го измъчвали и той се бои, че ако се върне, е много вероятно да го приберат направо от улицата, също като рибаря и още хиляди тамилски мъже – без предупреждение, основание, документална следа или дори официално признание.

Някак си мъката не е успяла да погълне 34-годишната жена с дълга до кръста плитка,

Будистки монах се грижи за еленче, което намерил в гората край развалините на манастира „Ритигала“ в централните части на страната. Край археологическия обект от I в. пр.Хр. още живеят неколцина монаси. Шри Ланка се смята за най-старата страна, изповядваща будизма без прекъсване.

на мини, строеж на храмове и училища и садене на дървета. Само че също така управляват и най-големите хотели в района на Джафна. Имат игрище за голф и фабрика за кисело мляко. Развъждат млекодайни крави и продават продукцията на пазара. „Получават безплатна земя и торове и съответно могат да продават за 3 рупии нещо, за което стопанин от Джафна иска 20 – отбеляза Сваминатан. – Загова много ясно казахме на военните, че трябва да върнат тази земя на хората.“

Въпреки това армията все още владее част от общо около 5000 ха, конфискувани през войната.

„Не сме сигурни, че ще ни върнат земята – каза една 46-годишна тамилка, която живее в мизерен лагер, откакто армията отнела терена ѝ през 1990 г. – Построиха хотел върху имота ми. Изкарват пари от него. Наистина ли смятате, че ще ни го върнат просто така?“

Когато я попитах за съпруга ѝ, тя за миг замълча и после отговори: „Загубих мъжа си преди осем години. Отвлякоха го с бял микробус.“

КОГАТО РИБАРЯТ НЕ СЕ ПРИБРАЛ, жена му първо си помислила, че е излязъл с лодката. Няколко дни по-късно намерила мотора му и отишла в

Тамили индуисти празнуват Маси Магам на нос Педро на полуостров Джафна. По време на празника храмовите идоли биват занасяни до морето за ритуална баня и вярващите отмиват греховете си.

Снежни макаци

Текст и снимки:
Яспър Душт

Лесно е да откриете снимки на главите на снежни макаци, киснещи се в някой планински горещ извор в Япония. Но аз исках да покажа тези прочути „снежни маймуни“ в различна светлина – да уловя чертите и личността на отделните индивиди. С това се надявах да накарам хората да се замислят за мястото на този вид в културата и в опазването на природата.

Снежните макаци живеят много по-на север от всички останали нечовекоподобни примати. Първия път, когато посетих Джигокудани Яен-коен (известен още като Парк за диви японски макаци) през 2007 г., бях поразен колко много си приличаме. Лесно е човек да се отъждестви с израженията и поведението им.

Оттогава съм се връщал осем пъти и съм прекарал тук общо два месеца и половина. Научих, че през 60-те местните макаци започнали да се къпят в един от горещите извори, или *онсенс*. Но това поставило хората, използващи извора, в нехигиенични условия, затова за макаците

По време на виелица на о-в Хоншу един снежен макак се отърсва от снега и водните капки, докато си почива на камък, издигащ се на сред горещ извор в Националния парк „Йошинъцукоген“.

Снежни макаци се къпят заедно в парка,
на 850 м надморска височина. Високите
местообитания като това могат да са
с тежък климат – там през зимата
понякога пада над метър сняг. Топлите
извори тук изглежда защитават и
успокояват много от тези маймуни.

ФОТО | СВИДЕТЕЛСТВО

Отдадени на Бог в Мексико

*Животът на монахините, приели кръста на
уединението на манастира, се корени в
традицията, вярата... и рокендрола*

В католически метох в Пуебла, Мексико, 23-годишната сестра Рейна Мария, послушничка в Ордена на Босите кармелитки, играе волейбол. Спортът дава на монахините възможност да се развелят през дългия ден на работа и молитви.

Когато започнах този проект, си представях, че монахините винаги са намусени и сериозни. Те обаче обичат да се смеят и да празнуват. Тук майка Мария дел Кармен (вляво) и сестра Вирхиния са застанали до масата с десертите по време на среща на монахините от девет манастира на Ордена на Непорочното зачатие.

Процесия от монахини – получили позволение да напуснат метоха си за един ден, за да посетят францискански манастир – минава покрай огряна от слънцето стена в Чолула, Мексико. Освен това откъснатите от света сестри могат да излизат, за да отидат на лекар или зъболекар, но трябва да се движат по двойки.

